Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2023/2539

14.11.2023

SKLEP SVETA (SZVP) 2023/2539

z dne 13. novembra 2023

o podpori projektu za spodbujanje učinkovitega nadzora nad izvozom orožja

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji ter zlasti členov 28(1) in 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V globalni strategiji EU za zunanjo in varnostno politiko Unije z naslovom „Skupna vizija, enotno ukrepanje: močnejša Evropa“, ki jo je visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko predstavila 28. junija 2016, je potrjeno, da Unija podpira vsesplošno uporabo, dosledno izvajanje in izvrševanje večstranskih pogodb in režimov za razoroževanje, neširjenje orožja in nadzor nad orožjem.

(2) Svet je 19. novembra 2018 sprejel strategijo EU zoper nedovoljeno strelno orožje, osebno in lahko orožje ter pripadajoče strelivo („Zaščita orožja, varnost za državljane“). V strategiji je med drugim navedeno, da bo Unija še naprej spodbujala odgovoren in učinkovit nadzor nad izvozom orožja ter podpirala splošno uporabo in izvajanje Pogodbe o trgovini z orožjem.

(3) Unija je 5. junija 1998 sprejela politično zavezujoč kodeks ravnanja glede izvoza orožja, s katerim je določila skupna merila za urejanje zakonitega trgovanja s konvencionalnim orožjem.

(4) Kodeks ravnanja glede izvoza orožja je bil 8. decembra 2008 nadomeščen s Skupnim stališčem Sveta 2008/944/SZVP ([1]), v katerem je določenih osem meril, na podlagi katerih se ocenjujejo vloge za izvoz konvencionalnega orožja. Navedenemu skupnemu stališču se je pridružilo več tretjih držav. Leta 2019 je bil po pregledu Skupnega stališča 2008/944/SZVP sprejet Sklep Sveta (SZVP) 2019/1560 ([2]).

(5) V členu 11 Skupnega stališča 2008/944/SZVP je navedeno, da si države članice močno prizadevajo, da bi druge države, ki izvažajo vojaško tehnologijo ali opremo, spodbudile k upoštevanju meril iz navedenega skupnega stališča.

(6) Pogodba o trgovini z orožjem je začela veljati 24. decembra 2014. Cilj Pogodbe o trgovini z orožjem je krepitev preglednosti in odgovornosti pri trgovini z orožjem. Unija podpira učinkovito izvajanje in splošno uporabo Pogodbe o trgovini z orožjem prek svojih posebnih programov, sprejetih na podlagi sklepov Sveta 2013/768/SZVP ([3]), (SZVP) 2017/915 ([4]) in (SZVP) 2021/2309 ([5]). V okviru teh programov se več tretjim državam na njihovo prošnjo pomaga pri krepitvi sistema nadzora nad prenosom orožja v skladu z zahtevami iz Pogodbe o trgovini z orožjem.

([1]) Skupno stališče Sveta 2008/944/SZVP z dne 8. decembra 2008, ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme (UL L 335, 13.12.2008, str. 99).
([2]) Sklep Sveta (SZVP) 2019/1560 z dne 16. septembra 2019 o spremembi Skupnega stališča 2008/944/SZVP, ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme (UL L 239, 17.9.2019, str. 16).
([3]) Sklep Sveta 2013/768/SZVP z dne 16. decembra 2013 o delovanju EU v podporo izvajanju Pogodbe o trgovini z orožjem v okviru evropske varnostne strategije (UL L 341, 18.12.2013, str. 56).
([4]) Sklep Sveta (SZVP) 2017/915 z dne 29. maja 2017 o dejavnostih ozaveščanja Unije v podporo izvajanju Pogodbe o trgovini z orožjem (UL L 139, 30.5.2017, str. 38).
([5]) Sklep Sveta (SZVP) 2021/2309 z dne 22. decembra 2021 o dejavnostih ozaveščanja Unije v podporo izvajanju Pogodbe o trgovini z orožjem (UL L 461, 27.12.2021, str. 78).

(7) Pomembno je torej zagotoviti dopolnjevanje med dejavnostmi ozaveščanja in pomoči, določenimi v tem sklepu, ter tistimi iz Sklepa (SZVP) 2021/2309. V ta namen bi morala potekati redna izmenjava informacij med izvajalskimi agencijami za dejavnosti ozaveščanja Unije na področju nadzora nad izvozom orožja in z Evropsko službo za zunanje delovanje. Ta usklajevalni mehanizem bo spodbujal sodelovanje strokovnjakov iz drugih držav članic Unije, kadar je to ustrezno.

(8) Dejavnosti Unije za spodbujanje učinkovitega in preglednega nadzora nad izvozom orožja se od leta 2008 razvijajo na podlagi Skupnega ukrepa Sveta 2008/230/SZVP ([6]) ter sklepov Sveta 2009/1012/SZVP ([7]), 2012/711/SZVP ([8]), (SZVP) 2015/2309 ([9]), (SZVP) 2018/101 ([10]) in (SZVP) 2020/1464 ([11]). V skladu z načeli in merili za ocenjevanje tveganja iz Skupnega stališča 2008/944/SZVP se je z dosedanjimi dejavnostmi podprlo zlasti nadaljnje regionalno sodelovanje, povečali pa sta se tudi preglednost in odgovornost. Zadevne dejavnosti so že od nekdaj namenjene tretjim državam vzhodnega in južnega sosedstva Unije. S Sklepom (SZVP) 2018/101 je bila skupina partnerskih držav, ki prejemajo pomoč, razširjena tudi na Srednjo Azijo. Na podlagi Sklepa (SZVP) 2020/1464 je bila v skupino partnerskih držav – na njeno posebno zahtevo – vključena še Mongolija.

(9) V zadnjih letih je Unija zagotavljala tudi pomoč za izboljšanje nadzora nad izvozom blaga z dvojno rabo v tretjih državah. Zagotoviti bi bilo treba učinkovito usklajevanje z dejavnostmi, pomembnimi za nadzor nad izvozom blaga z dvojno rabo.

(10) Svet je tehnično izvajanje sklepov 2009/1012/SZVP, 2012/711/SZVP, (SZVP) 2015/2309, (SZVP) 2018/101 in (SZVP) 2020/1464 poveril nemškemu zveznemu uradu za gospodarske zadeve in nadzor nad izvozom *Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle* (v nadaljnjem besedilu: urad BAFA). Urad BAFA je tudi izvajalska agencija za projekte, ki podpirajo učinkovito izvajanje Pogodbe o trgovini z orožjem v skladu s Sklepi 2013/768/SZVP, (SZVP) 2017/915 in (SZVP) 2021/2309. Od leta 2005 je vključen v izvajanje več projektov sodelovanja Unije na področju nadzora nad izvozom blaga z dvojno rabo. Urad BAFA je pristojni organ za nadzor izvoza Nemčije in je pridobil obsežno strokovno znanje in izkušnje v zvezi z dejavnostmi ozaveščanja, poleg tega pa svoje temeljne kompetence deli s pristojnimi organi drugih držav.

(11) Dejavnosti, ki se podpirajo s tem sklepom, prispevajo k cilju trajnostnega razvoja št. 16 iz agende Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030 –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Z namenom izvajanja strategije EU zoper nedovoljeno strelno orožje, osebno in lahko orožje ter pripadajoče strelivo („Zaščita orožja, varnost za državljane“) in Skupnega stališča Sveta 2008/944/SZVP Unija nadalje podpira projekt za spodbujanje učinkovitega nadzora nad izvozom orožja.

([6]) Skupni ukrep Sveta 2008/230/SZVP z dne 17. marca 2008 o podpori dejavnostim EU za spodbujanje nadzora nad izvozom orožja in uveljavljanje načel in meril iz Kodeksa ravnanja EU pri izvozu orožja v tretjih državah (UL L 75, 18.3.2008, str. 81).

([7]) Sklep Sveta 2009/1012/SZVP z dne 22. decembra 2009 o podpori dejavnostim EU za spodbujanje nadzora nad izvozom orožja ter uveljavljanje načel in meril iz Skupnega stališča 2008/944/SZVP v tretjih državah (UL L 348, 29.12.2009, str. 16).

([8]) Sklep Sveta 2012/711/SZVP z dne 19. novembra 2012 o podpori dejavnostim Unije za spodbujanje nadzora nad izvozom orožja ter načel in meril iz Skupnega stališča 2008/944/SZVP v tretjih državah (UL L 321, 20.11.2012, str. 62).

([9]) Sklep Sveta (SZVP) 2015/2309 z dne 10. decembra 2015 o spodbujanju učinkovitega nadzora nad izvozom orožja (UL L 326, 11.12.2015, str. 56).

([10]) Sklep Sveta (SZVP) 2018/101 z dne 22. januarja 2018 o spodbujanju učinkovitega nadzora nad izvozom orožja (UL L 17, 23.1.2018, str. 40).

([11]) Sklep Sveta (SZVP) 2020/1464 z dne 12. oktobra 2020 o spodbujanju učinkovitega nadzora nad izvozom orožja (UL L 335, 13.10.2020, str. 3).

2. Cilji projekta iz odstavka 1 so:

(a) spodbujanje učinkovitega nadzora nad izvozom orožja s strani tretjih držav v skladu z načeli iz Skupnega stališča 2008/944/SZVP in Pogodbe o trgovini z orožjem;

(b) podpiranje prizadevanj tretjih držav na nacionalni in regionalni ravni, da bi trgovina s konvencionalnim orožjem postala odgovornejša in preglednejša ter da bi zmanjšali tveganje za preusmerjanje orožja k nepooblaščenim uporabnikom.

3. Projektne dejavnosti se izvajajo ob dopolnjevanju in v sinergiji s projekti pomoči Unije na področju nadzora nad izvozom konvencionalnega orožja in blaga z dvojno rabo ter, kadar je ustrezno, s projekti pomoči drugih donatorjev na področju nadzora nad izvozom.

4. Projekt je podrobno opisan v Prilogi k temu sklepu.

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik).

2. Za izvajanje projekta iz člena 1 je pristojen nemški zvezni urad za gospodarstvo in nadzor izvoza *Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle* (v nadaljnjem besedilu: urad BAFA).

3. Urad BAFA svoje naloge opravlja pod pristojnostjo visokega predstavnika. V ta namen visoki predstavnik z uradom BAFA sklene potrebne dogovore.

Člen 3

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje projekta iz člena 1 znaša 682 464,03 EUR.

2. Odhodki, ki se financirajo iz referenčnega finančnega zneska, določenega v odstavku 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki se uporabljajo za proračun Unije.

3. Komisija nadzira pravilno upravljanje referenčnega finančnega zneska iz odstavka 1. V ta namen Komisija z uradom BAFA sklene ustrezen sporazum. V njem se določi, da mora urad BAFA zagotoviti prepoznavnost prispevka Unije ustrezno njegovi višini.

4. Komisija si prizadeva skleniti sporazum iz odstavka 3, kakor hitro je to mogoče po začetku veljavnosti tega sklepa. Če ima Komisija v tem postopku kakršne koli težave, o tem obvesti Svet, kakor tudi o datumu sklenitve sporazuma.

Člen 4

1. Visoki predstavnik o izvajanju tega sklepa poroča Svetu na podlagi rednih poročil, ki jih pripravi urad BAFA. Ta poročila so izhodišče za ocenjevanje, ki ga opravi Svet.

2. Komisija zagotovi podatke o finančnih vidikih izvajanja projekta iz člena 1.

Člen 5

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

Veljati preneha 14 mesecev po datumu sklenitve sporazuma iz člena 3(3) ali šest mesecev po datumu sprejetja tega sklepa, če pred iztekom tega roka potrebni sporazum ni bil sklenjen.

V Bruslju, 13. novembra 2023

Za Svet
predsednik
J. BORRELL FONTELLES

PRILOGA

PROJEKT ZA SPODBUJANJE UČINKOVITEGA NADZORA NAD IZVOZOM OROŽJA

1. Cilji

Namen tega sklepa je spodbujati preglednost in odgovornost v zakoniti trgovini z orožjem v skladu s Skupnim stališčem 2008/944/SZVP in tako prispevati k miru, varnosti in stabilnosti v sosedskih državah Unije. Cilja tega sklepa sta spodbujanje boljšega nadzora nad prenosom orožja s strani tretjih držav in podpiranje prizadevanj tretjih držav na nacionalni in regionalni ravni, da bi mednarodna trgovina s konvencionalnim orožjem postala odgovornejša in preglednejša ter da bi zmanjšali tveganje za preusmerjanje orožja k nepooblaščenim uporabnikom. Ta cilja bi bilo treba doseči s spodbujanjem načel in meril iz Skupnega stališča 2008/944/SZVP in Pogodbe o trgovini z orožjem. Rezultati bi morali prispevati k večji učinkovitosti nacionalnih sistemov za izvoz orožja v ciljnih državah; izvajalska agencija bo poročala o pravnih, institucionalnih in drugih pomembnih spremembah ter njihovi uskladitvi s Skupnim stališčem 2008/944/SZVP in po potrebi Pogodbo o trgovini z orožjem. Te rezultate bi bilo treba zagotoviti s prizadevanji za dopolnjevanje in sinergije s sedanjimi projekti pomoči Unije, s katerimi se podpira izvajanje Pogodbe o trgovini z orožjem, in na področju nadzora nad izvozom blaga z dvojno rabo. Seznam upravičencev na podlagi tega sklepa se ne bi smel prekrivati z upravičenci, zajetimi v Sklepu (SZVP) 2021/2309, razen v primeru, opisanem v oddelku 6.2.

Da bi dosegli navedene cilje, bi se morala Unija še naprej zavzemati za standarde iz Skupnega stališča 2008/944/SZVP in se pri tem opirati na dosežke pri izvajanju Skupnega ukrepa 2008/230/SZVP in sklepov 2009/1012/SZVP, 2012/711/SZVP, (SZVP) 2015/2309, (SZVP) 2018/101 ter (SZVP) 2020/1464. V ta namen bi bilo treba tretjim državam upravičenkam nuditi pomoč pri pripravi, posodabljanju oziroma izvajanju ustreznih zakonodajnih, upravnih in institucionalnih ukrepov, ki podpirajo učinkovit sistem nadzora nad prenosom konvencionalnega orožja.

Podporo bi bilo treba nuditi tudi usposabljanju uradnikov, pristojnih za izdajo izvoznih dovoljenj, in uradnikov, pristojnih za izvrševanje, ki so odgovorni za izvajanje in izvrševanje nadzora nad prenosom orožja, ter nacionalnim in regionalnim ukrepom za spodbujanje preglednosti in dovolj skrbnega pregleda nad izvozom konvencionalnega orožja. Poleg tega bi bilo treba spodbujati stike z zasebnim sektorjem (vključno z industrijo, raziskovalnimi inštituti in akademskimi krogi), da se zagotovi skladnost z zakonodajo in predpisi na področju nadzora nad prenosom orožja, pri čemer se je treba osredotočiti zlasti na notranje programe skladnosti.

2. Izbira izvajalske agencije

Izvajanje tega sklepa je poverjeno uradu BAFA. Urad BAFA bo po potrebi sodeloval z agencijami držav članic za nadzor nad izvozom, ustreznimi regionalnimi in mednarodnimi organizacijami, možganskimi trusti, raziskovalnimi inštituti in nevladnimi organizacijami.

Urad BAFA je eden najizkušenejših organov, kar zadeva pomoč pri nadzoru nad izvozom in dejavnosti ozaveščanja. Te izkušnje je pridobil na vseh relevantnih področjih strateškega nadzora nad izvozom, ki zadevajo blago z dvojno rabo, povezano s KBRJ, in vojaško blago. Prek teh programov in dejavnosti je pridobil poglobljeno znanje o sistemih nadzora nad izvozom v večini držav, ki jih zajema ta sklep.

Kar zadeva pomoč pri nadzoru nad izvozom orožja in ozaveščanje, je urad BAFA uspešno zaključil izvajanje sklepov 2009/1012/SZVP, 2012/711/SZVP, (SZVP) 2015/2309, (SZVP) 2018/101 in (SZVP) 2020/1464. Zadolžen je tudi za tehnično izvajanje programa, s katerim se podpira izvajanje Pogodbe o trgovini z orožjem, uvedenega s sklepi 2013/768/SZVP, (SZVP) 2017/915 in (SZVP) 2021/2309.

Urad BAFA je tako odlično usposobljen za odkrivanje prednosti in pomanjkljivosti sistemov nadzora nad izvozom v državah, ki bodo upravičene do dejavnosti iz tega sklepa. Hkrati lahko najbolje izkoristi sinergije med različnimi programi pomoči pri nadzoru nad izvozom orožja in programi ozaveščanja ter prepreči podvajanje. To je zlasti pomembno za države upravičenke, ki so v okviru prejšnjih programov sodelovanja Unije prejele podporo za krepitev lokalnih zmogljivosti v zvezi z uporabo in posodobitvijo nacionalnega sistema nadzora nad trgovino z orožjem v skladu z mednarodnimi standardi in nedavnim razvojem dogodkov.

3. Usklajevanje z drugimi projekti pomoči Unije na področju nadzora nad izvozom

Na podlagi izkušenj iz preteklih dejavnosti Unije za ozaveščanje na področju nadzora nad izvozom, ki so vključevale blago z dvojno rabo in konvencionalno orožje, bi si bilo treba prizadevati za sinergije in dopolnjevanje. Zato bi se morale dejavnosti iz oddelka 5 izvajati le v državah, v katere še niso usmerjene dejavnosti v okviru projekta pomoči za ozaveščanje o Pogodbi o trgovini z orožjem, razen v izjemnih primerih, opisanih v oddelku 6.2. Kadar je to primerno, si je mogoče prizadevati za sinergije z drugimi dejavnostmi, ki se financirajo iz proračuna za SZVP, ali z dejavnostmi, ki so povezane z nadzorom nad izvozom blaga z dvojno rabo in se financirajo iz finančnih instrumentov Unije, ki niso proračun za SZVP. To bi bilo treba izvesti ob doslednem spoštovanju zakonskih in finančnih omejitev za uporabo zadevnih finančnih instrumentov Unije.

V ta namen bo prek vzpostavljenega in formaliziranega usklajevalnega mehanizma potekala redna izmenjava informacij med izvajalskimi agencijami Unije za dejavnosti ozaveščanja na področju nadzora nad izvozom in z Evropsko službo za zunanje delovanje. Sodelovanje strokovnjakov iz drugih držav članic bi bilo treba spodbujati, kadar je to ustrezno.

4. Usklajevanje s projekti pomoči drugih donatorjev na področju nadzora nad izvozom

Po potrebi bi si bilo treba prizadevati za sinergije in dopolnjevanje s projekti pomoči drugih donatorjev na področju ozaveščanja o nadzoru nad izvozom. Kot je navedeno v oddelku 3, bi se bilo treba z drugimi donatorji uskladiti zlasti pri dejavnostih iz pododdelkov 5.2.1 do 5.2.2 in 5.2.4.

5. Opis projektnih dejavnosti

5.1. Cilji projekta

Glavni cilj je zagotoviti tehnično pomoč več državam upravičenkam, ki so pokazale pripravljenost za razvoj standardov in praks na področju nadzora nad izvozom orožja. V ta namen bo pri dejavnostih, ki naj bi se izvajale, upoštevan položaj držav upravičenk, zlasti glede:

— njihovega morebitnega članstva ali prošnje za članstvo v mednarodnih ureditvah za nadzor izvoza, ki se nanašajo na prenos konvencionalnega orožja ter blaga in tehnologije z dvojno rabo;

— njihove kandidature za članstvo v Uniji in vprašanja, ali so države upravičenke uradne ali potencialne kandidatke;

— potencialne zmogljivosti za trgovino s konvencionalno vojaško opremo in tehnologijami, bodisi kot proizvajalka, uvoznica ali trgovsko središče;

— stopnje zrelosti obstoječega nacionalnega sistema za nadzor nad izvozom, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti napredku, doseženemu zaradi podpore, prejete v okviru prejšnjih programov sodelovanja pri nadzoru nad izvozom orožja, ki jih je financirala Unija, ter

— njihovega stališča v zvezi s Pogodbo o trgovini z orožjem.

Kadar so naslovljene države upravičenke samo podpisale Pogodbo o trgovini z orožjem, bi si bilo treba z dejavnostmi – kadar je to mogoče – prizadevati bolje dognati, kaj ovira proces ratifikacije Pogodbe o trgovini z orožjem, zlasti kadar so ovire pravne ali regulativne narave in se nanašajo na vrzeli ali potrebe v zvezi z zmogljivostmi za izvajanje. Kadar naslovljene države niso sprejele še nobenega koraka v zvezi s Pogodbo o trgovini z orožjem (torej je niso ne podpisale ne ratificirale niti niso pristopile k njej), bi bilo treba z dejavnostmi spodbujati pristop k Pogodbi o trgovini z orožjem, po možnosti s podporo drugih držav upravičenk, ki so pogodbo že ratificirale.

5.2. Opis projekta

5.2.1. Regionalne delavnice

Projekt bo obsegal do štiri dvodnevne regionalne delavnice, ki zagotavljajo teoretično in praktično usposabljanje ter omogočajo dialog za konsolidacijo regionalnih pristopov na zadevnih področjih nadzora nad izvozom konvencionalnega orožja.

Udeleženci delavnic bodo vključevali vladne uradnike iz zadevnih držav upravičenk. Po potrebi so lahko na delavnice povabljeni tudi predstavniki nacionalnih parlamentov, industrije in civilne družbe.

Usposabljanje bodo izvajali strokovnjaki iz nacionalnih uprav držav članic (vključno z nekdanjimi uradniki), predstavniki držav, ki so se pridružile Skupnemu stališču 2008/944/SZVP, predstavniki držav, ki so sodelovali na delavnicah za izvajalce usposabljanja (organizirane in izvedene na podlagi koncepta, ki ga je pripravil urad BAFA) v skladu s tem sklepom ali sklepoma (SZVP) 2020/1464 in (SZVP) 2021/2309, ter predstavniki zasebnega sektorja in civilne družbe.

Delavnice lahko potekajo v državi upravičenki ali na drugi lokaciji in po potrebi ponujajo možnost hibridnega sodelovanja.

Organizirane bodo regionalne delavnice, da bi dosegli široko pokritost držav upravičenk. Vsaka država upravičenka bi morala imeti možnost, da se udeleži vsaj ene regionalne delavnice. Sinergije z drugimi dejavnostmi ozaveščanja o nadzoru izvoza je mogoče doseči z organizacijo več zaporednih dogodkov.

5.2.2. Večstranske dejavnosti in usposabljanja za izmenjavo znanja

Projekt bo potekal v obliki večstranskih dejavnosti, v katere bosta vključeni vsaj dve državi upravičenki, ki ju zanima vprašanje skupnega interesa, z namenom izmenjave znanja in izkušenj v zvezi s tem vprašanjem. Te dejavnosti se lahko organizirajo za največ dva dni v eni od držav upravičenk iz tega sklepa, v državi članici ali na spletu.

Usposabljanje bodo izvajali strokovnjaki iz nacionalnih uprav držav članic (vključno z nekdanjimi uradniki), predstavniki držav, ki so se pridružile Skupnemu stališču 2008/944/SZVP, predstavniki držav, ki so sodelovali na delavnicah za izvajalce usposabljanja (organizirane in izvedene na podlagi koncepta, ki ga je pripravil urad BAFA) v skladu s tem sklepom ali sklepoma (SZVP) 2020/1464 in (SZVP) 2021/2309, ter predstavniki zasebnega sektorja in civilne družbe.

5.2.3. Individualna pomoč državam upravičenkam in pomoč na daljavo

Projekt se bo izvajal v obliki delavnic, ki bodo posameznim državam upravičenkam na njihovo zahtevo nudile pomoč na področjih, ki so na nacionalni ravni še posebej pomembna. Na delavnicah bodo sodelovali državni uradniki iz držav upravičenk, vključno z vladnimi uradniki, uradniki, pristojnimi za izdajo izvoznih dovoljenj, in uradniki, pristojnimi za izvrševanje, ter, kjer je to ustrezno, predstavniki civilne družbe. Dogodki bi morali biti vsaj dvodnevni. Te dejavnosti se lahko organizirajo v eni od držav upravičenk iz tega sklepa in potekajo bodisi v eni od držav članic bodisi na spletu.

Delavnice za individualno pomoč bodo potekale na prošnjo držav upravičenk. Namenjene so reševanju specifičnih vprašanj v zvezi z nadzorom nad izvozom orožja, na katere opozori država upravičenka, na primer ob robu regionalne delavnice ali med rednimi stiki s strokovnjaki Unije in uradom BAFA. Te delavnice so lahko namenjene obravnavanju vprašanj, kot so ciljno usmerjeni nacionalni ukrepi za krepitev zmogljivosti, vzpostavljanje stikov z industrijo oziroma akademskim svetom ter nacionalne strategije usposabljanja na področju nadzora nad izvozom orožja.

Poleg tega bi se lahko s pomočjo na daljavo zagotavljala individualna podpora, če bi bilo to ustrezno in učinkovito.

Svoje strokovno znanje bodo delili strokovnjaki iz državnih uprav držav članic (vključno z nekdanjimi uradniki), predstavniki držav, ki so se pridružile Skupnemu stališču 2008/944/SZVP, ter predstavniki zasebnega sektorja. Posameznike, ki so sodelovali na delavnicah za izvajalce usposabljanj (organizirane in izvedene na podlagi koncepta, ki ga je razvil urad BAFA), se bo v skladu s tem sklepom ali sklepoma (SZVP) 2020/1464 in (SZVP) 2021/2309 prav tako spodbujalo, naj na tovrstnih dogodkih po potrebi izmenjujejo strokovno znanje.

5.2.4. Krepitev institucionalnih zmogljivosti in ukrepi na višji ravni

Projekt bo potekal v obliki dveh tečajev – vsak bo sestavljen iz treh modulov, ki bodo trajali do štiri dni. Ti bodo zagotavljali podporo državam upravičenkam z naprednimi sistemi nadzora nad izvozom orožja za krepitev njihovih nacionalnih zmogljivosti na podlagi nadaljnje uporabe pristopa delavnic za izvajalce usposabljanj. Spretnosti, ki se bodo razvijale v okviru tega usposabljanja, bodo vključevale didaktične spretnosti, prenos znanja in institucionalni spomin v državi upravičenki. Ukrepi za krepitev institucionalnih zmogljivosti, ki so razpoložljivi na podlagi tega sklepa, se lahko izvajajo tudi v obliki podpore izvajalcem usposabljanj, usposobljenim za organizacijo in izvajanje nacionalnih usposabljanj v njihovih matičnih državah. Poleg tega se lahko podpora, predvidena v tem členu, zagotavlja tudi v obliki organizacije medsebojnih vaj, od katerih bi lahko po potrebi imele koristi tudi druge države upravičenke, če bi v njih sodelovale kot ciljna skupina.

Pri izvajanju dejavnosti, opisanih v tem sklepu, bi bilo treba usposobljene izvajalce usposabljanj dodatno spodbujati k sodelovanju v dejavnostih, in sicer kot osebe, ki širijo ali nudijo znanje in izkušnje na regionalni, medregionalni in mednarodni ravni. Cilj je podpreti države, da se odtrgajo od individualne pomoči in postanejo bolj avtonomne in proaktivne pri izvajanju strateškega nadzora trgovine na nacionalni in regionalni ravni.

Države, ki so bile deležne zgoraj opisanih ukrepov za krepitev zmogljivosti in ukrepov na višji ravni, bo mogoče sponzorirati za sodelovanje na posebni mednarodni konferenci o nadzoru izvoza, če bo to izvedljivo in ustrezno. Te konference bodo udeleženim partnerskim državam omogočile sodelovanje na forumu za razprave na višji ravni v zvezi z bolj zahtevnimi temami in aktualnimi vprašanji na področju nadzora izvoza. Po potrebi se lahko posebej v okviru tega sklepa organizira tovrstna konferenca ali srečanje, da se omogočijo izmenjave med strokovnjaki Unije in visokimi predstavniki partnerskih držav. Dogodek bi lahko potekal v hibridni obliki in vzporedno z drugimi dogodki za ozaveščanje, organiziranimi za napredne države upravičenke.

Ta konferenca bo sodelujočim državam upravičenkam dala možnost, da:

(a) prejmejo informacije o najnovejših premikih na področju nadzora nad trgovino z orožjem (npr. aktualni nabavni kanali, vpliv novih tehnologij in vprašanja, povezana z varnostno politiko);

(b) razpravljajo in izmenjajo mnenja o tem, kako se lahko nedavne spremembe in izboljšave pri nadzoru nad trgovino z orožjem uvedejo v njihovih nacionalnih sistemih za nadzor nad izvozom;

(c) razpravljajo o temah, ki so bile predmet delavnic za izvajalce usposabljanj, in jih ponovno obravnavajo.

5.2.5. Srečanja za ocenjevanje

Za oceno in pregled učinka dejavnosti, predvidenih v tem sklepu, bo na spletu organizirano srečanje za končno ocenjevanje. K sodelovanju na tem dogodku bodo vabljene vse države upravičenke in države članice.

6. Upravičenci

6.1. Države upravičenke na podlagi tega sklepa

Seznam upravičencev na podlagi tega sklepa se ne bi smel prekrivati z upravičenci, zajetimi v Sklepu (SZVP) 2021/2309, razen če je v okviru izjem, odobrenih v skladu z oddelkom 6.2, določeno drugače.

Države upravičenke na podlagi tega sklepa so:

a) države jugovzhodne Evrope (Albanija, Bosna in Hercegovina, Republika Severna Makedonija, Črna gora, Srbija in Kosovo ([1]))

b) vzhodnoevropske in kavkaške države, ki sodelujejo v evropski sosedski politiki (Armenija, Azerbajdžan, Belorusija ([2]), Gruzija, Republika Moldavija)

c) severnoafriške in sredozemske države ter države južnega sosedstva, ki sodelujejo v evropski sosedski politiki (Alžirija, Egipt, Maroko, Tunizija, Jordanija in Libanon)

d) srednjeazijske države (Kazahstan, Tadžikistan, Uzbekistan, Kirgizistan, Turkmenistan in Mongolija)

e) Ukrajina

6.2. Sprememba seznama držav upravičenk

COARM se lahko po posvetovanju v okviru usklajevalnega mehanizma iz oddelka 3 odloči, da na seznam upravičencev doda države, če te niso upravičenke na podlagi Sklepa (SZVP) 2021/2309. V izjemnih primerih se lahko, kadar je to smiselno, v okviru usklajevalnega mehanizma doseže tudi dogovor o sodelovanju z upravičenci, zajetimi v Sklepu (SZVP) 2021/2309. Spremembe bi si morala urad BAFA in Unija sporočiti po uradni poti prek predsedujočega COARM.

([1]) To poimenovanje ne posega v stališča o statusu ter je v skladu z RVSZN 1244/1999 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

([2]) Sodelovanje Belorusije je še vedno začasno prekinjeno.

Rezultati projekta in kazalniki izvajanja

Pri oceni rezultatov projekta se bo upoštevalo naslednje:

6.3. Ocena posameznih držav upravičenk

Urad BAFA bo ob zaključku načrtovanih dejavnosti Evropske službe za zunanje delovanje in Komisiji predložil poročilo o napredku vsake države upravičenke iz pododdelka 6.1. V poročilu se povzamejo dejavnosti, ki so v državi upravičenki potekale v obdobju veljavnosti Sklepa, na podlagi informacij, ki so na voljo uradu BAFA, pa se oceni in opiše zmogljivost države upravičenke na področju nadzora nad prenosom orožja. Podlaga za oceno je uporaba nadzornih instrumentov v državi upravičenki, kot je določeno v Skupnem stališču 2008/944/SZVP, če se ti ne uporabljajo samo za države članice.

6.4. Ocena učinka in kazalniki izvajanja

Po zaključku dejavnosti iz tega sklepa bi bilo treba oceniti njihov učinek na države upravičenke. Oceno učinka bo izvedel visoki predstavnik v sodelovanju s COARM in po potrebi z delegacijami Unije v državah upravičenkah ter drugimi ustreznimi deležniki.

V ta namen bodo uporabljeni naslednji kazalniki izvajanja:

— ali obstajajo ustrezni nacionalni predpisi za nadzor nad prenosom orožja in ali oziroma v kolikšni meri so ti skladni s Skupnim stališčem 2008/944/SZVP (vključno glede uporabe meril za ocenjevanje, izvajanja skupnega seznama vojaškega blaga EU in poročanja);

— kadar so na voljo, informacije o primerih izvrševanja;

— ali so države upravičenke sposobne poročati o izvozu in/ali uvozu orožja (npr. register ZN, letno poročanje v okviru pogodbe o trgovini z orožjem, Wassenaarski sporazum, OVSE in poročila nacionalnim parlamentom); ter

— ali se je država upravičenka uradno pridružila Skupnemu stališču 2008/944/SZVP oziroma to namerava storiti.

Poročila o posameznih ocenah iz pododdelka 7.1 bi se morala po potrebi nanašati na te kazalnike izvajanja.

7. Spodbujanje uporabe spletnega portala EU za P2P ([3])

Spletni portal EU za P2P, predviden v Sklepu 2012/711/SZVP, je bil razvit kot vir v lasti Unije. Deluje kot skupna platforma za vse programe Unije za ozaveščanje (dvojna raba in orožje). Dejavnosti iz oddelka 5.2 naj bi povečale vidnost spletnega portala Unije za ozaveščanje ter spodbudile njegovo uporabo. Udeležence v dejavnostih ozaveščanja bi bilo treba obvestiti o zasebnem delu spletnega portala, ki ponuja stalen dostop do virov, dokumentov in stikov. Uporabo spletnega portala bi bilo treba spodbujati tudi pri drugih uradnikih, ki ne morejo neposredno sodelovati v dejavnostih pomoči in ozaveščanja. Poleg tega bi bilo treba dejavnosti promovirati tudi v biltenu EU za P2P.

8. Prepoznavnost Unije

Urad BAFA bo izvedel vse ustrezne ukrepe, da javnost seznani z dejstvom, da je ukrep financirala Unija. Taki ukrepi se bodo izvajali v skladu s priročnikom o komunikaciji in prepoznavnosti v okviru zunanjega delovanja Unije, ki ga je objavila Evropska komisija. Urad BAFA bo tako zagotavljal prepoznavnost prispevka Unije z ustreznim trženjem in oglaševanjem, pri čemer bo izpostavljal vlogo Unije ter javnost seznanjal z razlogi za sprejetje Sklepa ter s podporo Unije Sklepu in rezultati te podpore. Na gradivu, pripravljenem v okviru projekta, bosta v skladu z ustreznimi smernicami Unije na vidnem mestu prikazana zastava Unije in logotip „program EU v okviru P2P za nadzor izvoza“. Pri dogodkih v tretjih državah bi morale sodelovati delegacije Unije, da bi spodbudili politično ukrepanje in prepoznavnost.

([3]) https://cbrn-risk-mitigation.network.europa.eu/eu-p2p-export-control-programme_en and https://circabc.europa.eu/

Načrtovane dejavnosti so zelo različnega obsega in narave, zato bi morala biti uporabljena različna promocijska orodja, med drugim tradicionalni mediji, spletna mesta, družbeni mediji ter informacijsko in promocijsko gradivo (vključno z infografikami, letaki, bilteni in sporočili za javnost, po potrebi pa tudi drugo gradivo). Publikacije in javni dogodki, izvedeni v okviru projekta, bodo ustrezno trženi.

9. Poročanje

Subjekt, odgovoren za izvajanje, bo pripravil redna četrtletna poročila, v katerih jedrnato opiše napredek projekta, in poročila po zaključku posameznih dejavnosti. Poročila se bodo predložila visokemu predstavniku najpozneje šest tednov po zaključku zadevnih dejavnosti.